

TELENOR NORGE AS
Postboks 800
1331 FORNEBU

Vår ref.: 2102551-8 - 419
Vår dato: 31.8.2021

Deres ref.: 2020-541
Deres dato: 9.7.2021

Saksbehandler: Frid Sissel Reiersølmoen

Unntatt offentlighet iht.
Offl § 13, jf. Fvl § 13 a.

Regnskapsmessig skille Marked 15 helår 2020

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til Telenors rapportering 9. juli 2021 av regnskapsmessig skille for 2020 i markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige mobilkommunikasjonsnett. Telenor rapporterte samtidig regnskapsmessig skille for M2M og IoT slik det ble pålagt i vedtak av 14. mai 2020 i marked 15. Det vises videre til revisors kontrollhandlinger av 9. juli 2021, samt e-post fra Nkom 11. august 2021 og Telenors svar datert 20. august 2021.

Hovedformålet med et regnskapsmessig skille er å gi Nkom grunnlag for å følge opp kravet til ikke-diskriminering. I følge Nkoms vedtak 14. mai 2020 vil et krav om ikke-diskriminering med hensyn til pris innebære at «[...]Telenors grossisttilbud ikke skal være høyere enn selskapet kunne tatt (eventuelt tar) fra egen sluttbrukervirksomhet. Dersom Telenor setter høyere tilgangspris for eksterne tilgangskjøpere enn den som (implisitt) tilbys Telenors egen sluttbrukervirksomhet, vil tilgangskjøpere ha et dårligere utgangspunkt for å konkurrere i sluttbrukermarkedet og kan i ytterste fall oppleve prisklemmer på grunn av den høyere tilgangsprisen.»

Det regnskapsmessige skillet er innrettet mot å vise resultatet for Telenors sluttbrukervirksomhet som om denne var organisert som en selvstendig enhet og hadde stått overfor samme tilgangspriser som kjøpere av nasjonal gjesting og MVNO-tilgang hos Telenor.

Telenor rapporterte 1. oktober 2020 regnskapsmessig skille for første halvår 2020 og 1. april 2020 for andre halvår 2020. Telenor har i rapporteringen for 1. halvår 2020 lagt til grunn vilkårene i Telenors standardavtale for MVNO fra 1. oktober og 14. juni 2020, standardavtale for nasjonal gjesting fra 15. september 2019 og 14. juni 2020, og prisvedlegget fra 1. juli 2019 og 14. juni 2020 for MVNO og fra 1. februar 2018 og 14. juni 2020 for nasjonal gjesting.

I rapporteringen for 2. halvår 2020 har Telenor lagt til grunn vilkårene i Telenors standardavtale for MVNO fra 1. juli 2020, standardavtale for nasjonal gjesting fra 14. juni 2020, og prisvedlegget fra 1. juli 2020 og 1. november 2020 for MVNO og fra 14. juni 2020 og 1. november 2020 for nasjonal gjesting, samt Nkoms beregnede gjennomsnittlige lineære pris for nasjonal gjesting angitt i brev av 10. november 2020. Begge rapporteringene er basert på fordelingsnøkler for 2019. I tråd med Nkoms vedtak 14. mai 2020 har Telenor oppdatert de benyttede fordelingsnøkler slik at helårsrapporteringen benytter fordelingsnøkler fra samme periode som det rapporteres for.

Helårsrapporteringen er i hovedsak summen av de to halvårsrapporteringene, med unntak av kostnader for intern sluttbrukervirksomhet og kostnader ved beregning av kalkulatorisk rente, hvor oppdaterte fordelingsnøkler har hatt effekt. Rapporteringen gir en resultatmargin før kalkulatorisk rente for MVNO på u.off. [REDACTED] og for nasjonal gjesting på u.off. [REDACTED], som er omtrent på samme nivå som marginene for 2019 for begge tilgangsførmene.

Kostnader til intern sluttbrukervirksomhet for 2020 er noe redusert sammenlignet med helårsregnskapet for 2019. Regnskapsoppstillingen viser at reduserte kostnader særlig knyttet til salg- og kundeledelse, markedsstyring samt produktstyring og andre prosesser har bidratt til dette. Reduserte kostnader til produksstyring og andre prosesser skyldes ifølge Telenor at u.off. [REDACTED]

I tillegg inngikk kostnader til M2M i regnskapsoppstillingen i 2019, mens disse ikke er inkludert i 2020, men fremkommer i egen tilleggsrapportering. Regnskapsoppstillingen viser at avskrivningskostnadene har økt i 2020 sammenlignet med 2019. Telenor forklarer kostnadsøkningen med at u.off. [REDACTED]

[REDACTED] Selv om avskrivningene har økt har øvrige reduserte kostnader bidratt til at kostnadene til sluttbrukervirksomheten totalt sett er redusert.

Nkom viser til revisors bekreftelse om at prinsippene for resultatoppsettet for det regnskapsmessige skillet er fulgt, og at det ikke er funnet avvik i forbindelse med revisors gjennomgang av rapporteringen i samsvar med ISRS 4400 «Avtalte kontrollhandlinger». Nkom legger til grunn at Telenor har rapportert det regnskapsmessige skillet for 2020 etter de prinsipper Nkom har fastsatt for rapporteringen i vedtak 14. mai 2020.

For begge tilgangsførmene viser rapporteringen et positivt resultat. Dette tilsier at en operatør som er identisk med Telenor har mulighet for å drive med et positivt resultat. Det betyr imidlertid ikke at kjøpere av tilgang med mindre volum enn Telenor vil kunne oppnå et tilsvarende resultat.

Tilleggsrapporteringen for M2M og IoT gir oversikt over inntekter og kostnader knyttet til M2M og IoT for 2020. Nkom tar rapporteringen til etterretning.

Nkom vurderer at regnskapsoppstillingene i Telenors rapportering for 2020 oppfyller plikt om regnskapsmessig skille, jf. ekomloven § 4–8. Nkom vurderer videre at resultatene som fremkommer i det regnskapsmessige skillet isolert sett ikke gir grunnlag for å konkludere med at Telenor ikke har etterlevd kravet til ikke-diskriminering i perioden for rapporteringen, jf. ekomloven § 4–7.

Med hilsen

Inger Vollstad
seksjonssjef

Frid Sissel Reiersølmoen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

01.07 - 31.10	Volum	Pris	Kostnad
01.11 - 31.12	Volum	Pris	Kostnad

Beregning av kostnaden for datatrafikk for nasjonal gjesting avtale for 1. halvår 2020 er vist i nedenstående tabell: **[UOFF tall i tabell]**

01.01 - 31.05	Volum	Pris	Kostnad
01.06 - 30.06	Volum	Pris	Kostnad

Interne kostnader for sluttbrukervirksomheten omfatter alle kostnader sluttbrukervirksomheten pådrar seg for å kunne selge og levere tjenester til sluttbrukerne. Kostnadene er identifisert ved å gjennomføre ABC-analyser (Activity Based Costing) i alle avdelinger i Telenor Norge for å identifisere hvilke aktiviteter og kostnader som bidrar til å produsere tjenester som selges til egne sluttbrukere. For å fordele kostnader til de ulike aktivitetene benyttes årsverk per aktivitet som fordelingsnøkkel.

Typiske kostnader som fordeles til intern sluttbrukervirksomhet er kostnader relatert til; salg, markedsføring, kundeservice, fakturering, og drift av serviceplattformer. Kostnader til serviceplattformer inkluderer også nødvendig nettverksutstyr for å drifte en MVNO operatør. Videre blir en andel av stab- og støttekostnader som IT, HR, info, økonomi og ledelse tilordnet intern sluttbrukervirksomhet. Stab- og støttekostnader fordeles etter allerede fordelte aktivitetskostnader til intern sluttbrukervirksomhet i forhold til totale fordelte kostnader i Telenor Norge.

Bakgrunnen for at denne fordelingen er valgt er at man har mest fokus på de aktivitetene som er mest kostnadskrevende i operative avdelinger samt at det var slik denne kostnadsdriver var beskrevet i offentlignettforskriften § 3-9 c), og benyttes når det ikke er noen klar årsaks-sammenheng mellom felleskostnadene og de ulike kostnadsbærerne. Øvrige kostnader som ikke tilordnes intern sluttbrukervirksomhet er alle kostnader knyttet til drift og utbygging av mobilnettet samt en andel av stab- og støttekostnader.

Spesifikasjon av kostnader for intern sluttbrukervirksomhet: [UOFF tall i tabell]

Tall i mkr	
Salg- og kundeledelse - herav Provisjoner	
Markedsstyring	
Kundebetjening	
Styring- og støtteprosesser - herav IS-kostnader	
Fakturering og innkreving	
Leveranse	
Produktstyring og andre prosesser	
Tjenesteplattform kostnader	
Avskrivninger	
Sum kostnader intern sluttbrukervirksomhet	

Rapporteringen viser at Telenor sin sluttbrukervirksomhet ville hatt et positivt resultat hvis denne var skilt ut som en egen enhet og hadde stått overfor samme tilgangspriser som kjøpere av MVNO-tilgang eller tilgang til nasjonal gjesting hos Telenor.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager
Leder for myndighetskontakt og regulatorisk

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Siri Kalager

Leder for myndighetskontakt og regulatorisk

På vegne av: Telenor Group

Serienummer: 9578-5995-4-1529833

IP: 85.167.xxx.xxx

2021-07-09 07:42:14Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93

4791 Lillesand

Vår dato
09.07.2021

Deres dato
14.05.2020

Vår saksbehandler
Torbjørn Hauger

Vår referanse
2020-541

Deres referanse
Sak 1804194

REGNSKAPSMESSIG SKILLE I MARKED 15 – TILLEGGSRAPPORT

Vi viser til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) sitt Vedtak om utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling og pålegg om særskilte forpliktelser i markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige kommunikasjonsnett av 14. mai 2020, hvor Telenor ble pålagt å utarbeide et regnskapsmessig skille for sin mobilvirksomhet i Norge. M2M eller IoT-tjenester er ikke lenger en del av det relevante markedet, og Telenor ble pålagt en tilleggsrapportering hvor inntekter og kostnader knyttet til M2M og IoT isoleres. Rapporteringen følger de samme prinsipper som for det regnskapsmessige skillet. For en beskrivelse av prinsippene vises det til Telenors rapportering av regnskapsmessig skille i tidligere marked 15.

Telenor har ikke utarbeidet en standard nasjonal gjesting avtale for M2M segmentet. Tilleggsrapporten baseres derfor på Telenors standard MVNO avtale fra 1. oktober 2019, 14. juni 2020 og 1. juli 2020, og prisvedleggene fra 1. juli 2019, 14. juni 2020, 1. juli 2020 og 1. november 2020.

Regnskapsmessig skille for M2M segmentet MVNO-avtale: [UOFF tall i tabell]

Tall i mkr	MVNO
Inntekter	
- Kostnader til nettoperatør	
- Ekstern varekost	
= Bruttofortjeneste	
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet	
= Resultat	
- Kalk. Rente (9,1%)	
= Resultat etter kalk. Rente	183

Datavolum og tilgangskost ordinære M2M abonnement

01.07 - 31.10	Volum	Pris	Kostnad
01.11 - 31.12	Volum	Pris	Kostnad

סמכות פנימית בלבד. מסמך זה אינו מהווה ייעוץ או המלצה לרכישת או מכירת ני"ס.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Siri Kalager

Leder for myndighetskontakt og regulatorisk

På vegne av: Telenor Group

Serienummer: 9578-5995-4-1529833

IP: 85.167.xxx.xxx

2021-07-09 07:42:14Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Penneo Data: 9578-5995-4-1529833-2021-07-09 07:42:14Z